

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre . . . 6 ft.
 Fél évre . . . 3 ft.
 Negyed évre 1 ft. 50 kr.
 A lap szellemi részét
 illető küldemények a
 szerkesztőnek, anyagiak
 a laptulajdonosnak kül-
 dendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 25 kr.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 30 kr.
 A hirdetések Bittermann
 Nándor könyv- és könyvnyom-
 dászatban és a szerkesztőnél fogad-
 tatnak el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Kapkodás.

Zombor, november hó 26.

Lázás kapkodás jelzi az egész ellenzéknek, de különösen a „nemzeti pártnak“ eljárását. Először nevet cseréltek, hogy hangzatosabbak legyenek. Nem vezetett eredményre. A nemzeti pártól megszűlése pillanatában kimutatták, hogy nincs jogcíme magát nemzetinek tartani. Megindították az országos akciót; egyik nap Medgyesen paktáltak, másnap már Bácskában termettek s a zombori bajai utcából értesült a világ, hogy immár megynék is meg van hódítva. Ez az illúzió is hamar eloszlott. Az igaz, hogy ügyesen tudták világgá bocsájtani a Bácska meghódításáról szóló hírt s ha az ember viszonyainkat nem ismerő idegenekkel találkozott, némi meghökkenéssel tapasztalhatta, hogy mind azt kérdezik: hát olyan nagy zavart csinált az az Apponyi Bácskában? Lám, mit tehet egy ékesen megírt könyvatos tudósítás, melynek az ellenzéki lapok oly szívesen adtak tért. S mi bácskaiak a nagy akcióról s annak nagy hatásáról mitsem tudunk s bámulva olvassuk a fővárosi ellenzéki lapokban, a vezércikkekben ciceróval kiszedett városunk nevét, mint amelyhez az ellenzék első babérjait szeretné fűzni. Am beszéljenek, amit akarunk, mi csak mosolygunk a nagy erőlködésen.

Mert most már teljesen tisztán állhat az egész ország előtt, hogy a nemzeti párt bácskai akciója tulajdonképpen egy nagy kudarc. Tapogatóztak ugy-e? De hamar megértették, hogy itt nincs mit tapogatózni, vagy legfeljebb csak tapogatózni lehet. Alig eltitkolható lehangoltság vett erőt a megyei ellenzéken, az egyik részen általános pánik uralkodik, a másiknál a bosszúság érzete meg a legkihívatóbb kapkodást szüli. Innen van az a napról-napra látható izgatottság, mely a vezetők nélküli párt szerveztlenségének, fejtelenségének kifolyása, s melyet az előre látott sikertelenség érzete és tudata csak jobban szít. Jön a harmadik komikus pose. A nemzeti párt igen jól tudja, hogy az egész országban, csak úgy remélhet egy-egy kerületet, ha a közjogi ellenzékkel egyezsége lép s a függetlenségi párt azon kerületekben, ahol nemzeti párti lép fel, nem állít jelöltet. Mert ha felállít, a nemzeti párt szépen összeszedheti sátorfáját s mehet. Igaz viszont, hogy ez a függetlenségi

pártnak is árthat valami kicsikét. Meg kell tehát bármi áron, még az elvek feláldozásával is, nyerni az együttműködésre a függetlenségi pártot. Beállítottak tehát úgy Irányiékhoz, mint Ugronhoz. A hatalmas, a büszke, a szabadelvű pártot egy csapásra leverni akaró nemzeti párt, mint kéregető!

Tessék az elvekkel kiállani a síkra, ne pedig másnak a köpenybe burkolódni. A függetlenségi pártnak különben is lesz annyi politikai éleslátása, hogy óvakodni fog a gesztenyét a nemzeti párt urainak kikaparni segíteni. Hiszen a két párt elvei ugy állanak szembe, mint a víz és az olaj fajsúlya.

Tehát a nemzeti párt, mely elvei érvényrejuttatásának árán akar kormányra jutni, elmegy alázatosan protekciót könyörögni a függetlenségi párttól. S ha nem sikerül a paktum, akkor a nemzeti párt, mint párt a magyar parlamentben alighanem megszűnt létezni. Ez hát az a nagy erő, hatalom, a választó közönség bizalma.

Hogy a jelenlegi körülmények között a nemzeti párt nem egészen a függetlenségi párt kegyelmétől függ, annak — a függetlenségi párt erejének nagy kárára — maga a függetlenségi párt az oka. Illetve az ok a függetlenségi párt meghasonlása s az Ugronék kiválása a pártból. Ha ez nincs, Apponyi és pártjának sorsa, ma teljesen a függetlenségi párt kezében lenne. Így természetesen úgy Irányiék, mint Ugronék nem akarják megvetni még a leggyengébb szövetségset sem.

A jelenben tehát az egész ország a kapkodó ellenzék fejtvesztett szövetségshajhászai intrigáit látja s abból épül. Ma az Ugronistákkal szövetkezik Apponyi, holnap az Irányistákkal. Irányi és Ugron meg az egyik nap jobbnak vélik az egyesülést, másnap meg hol az egyik, hol a másik keresi Apponyi fegyverbarátságát.

Bizony az nem valami épületes látvány! Mikor a politikailag képtelenebbnél képtelenebb koalíciók azt akarják rátkülni az országra, hogy ők, a kapkodók, fogják megnyerni a nemzet mandátumát. Az önérzet tultengése ez.

Ha csak el tudnák palástolni, ha csak el tudnák titkolni ezt a fejtelenséget! De minden nap akad sértett, aki napfényre hozza a sebeket.

Hát ezeknek a kapkodásoknak higgyen az ország! Ezeketől az egymással megegyezni nem tudó politikusoktól várják a választók az ország javát.

Bennünket természetesen legközelebről meggyénk érdekel. S mit látunk itt? Az ellenzéki kapkodásnak és fejtelenségnek megtestesült hazájában? Ugyan hány ellenzéki jelöltje volt már Zombornak? Legalább tíz, rövid egy pár hét alatt. Hát a megye egyes kerületeiben? Ennek már se szere, se száma. Mert az a liszta, mely az ismert zombori értekezleten felsőbb jóváhagyással világgá bocsájtott, ugyan hányféle változást szenvedett? S a jelöltek egyre csak teremnek.

Persze ez annak az oka, hogy az ellenzék felsőbb vezeterei, az ismert liszta összeállításakor kijelentették, hogy a végleges jelölést kegyesen a választóknak hagyják meg. Tehát csak jelöljenek! A választásokig egy jelöltnék neve majd csak kibontakozik valahogyan a clumi ködéből.

Azon kijelentésük pedig, hogy a „nemzeti párt“ teljesen a függetlenségi kegyétől függne azon esetben, ha e párt nem hasonlott volna meg, különösen áll megynékre. Nézzünk csak egy kissé szét! Függetlenségi párti választók vannak a kernyajai, ókanizsai, zentai, almási s a többi kerületekben is. De hol vannak a nemzeti pártiak? Ha a nemzeti párt azokra appellál, akik már a mult választáskor a mérsékelt ellenzék támogatottak, akkor ugyan most is rosszul fog számítani. Tehát vagy hódítani kell a „nemzeti párt“ cége alatt, vagy könyörögni a függetlenségi pártiaknak, a szent ellenzék nevében. A nemzeti párt a saját elvei részére e megyében hódítani ugyan nehezen fog, a függetlenségi választókhoz kell tehát járulniok, hogy elveik feláldozásával bizalmuk morzsáit nekik juttassák.

A szabadelvű párt erős sorait akarják ilyen módon megritkítani!

Csak hogy a függetlenségi párti választóknak is van meggyőződésük, elvük, amit nehezen fognak sutba dobni azért, hogy a nemes lemondás erényének hasznát ne maguk, hanem Apponyi gróf és pártja lássák.

A két malomkö közé került zabszem szerepét játssza a mérsékelt nemzeti párt, a szabadelvű párt és a függetlenségi párt között. S ez a szerep szánandó lenne, ha nem lenne komikus. Komikussá teszi pedig ennek a zabszemnek az a szörnyű nagy önérzete, melylyel azt hirdeti, hogy ő fogja összemorzsolni a — malomkövet.

Pedig a malomkö mégis csak malomkö, a zabszem pedig marad zabszem.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Illokon.

Héj leányok, szép horvát leányok,
 Világot se néznék én most rátok —
 Inkább nézek kancsóm fenekére,
 Hogy szemem is szikrázik beléje! . . .

Egyszer voltam bolond életemben:
 Mikor azt a hütelent szerettem.
 Azóta nincs semmi boldogságom,
 Csak ha kancsóm borral tele látom! . . .

Nézhetek rám! nem is veszem észre . . .
 Nem kell sugár a kopár vidékre:
 S kopár vidék az én szívem — telkem,
 Nincs oly virág, mely rajt megteremjen.

Vagy ha terem — nem a szemsugártól,
 Hanem terem Illok jó borától:
 Azért nézek kancsóm fenekére,
 Hogy szemem is szikrázik beléje! . . .

A DIURNISTA SZERELME.

Írta: Del Toró.

A szerelem, a szerelem,
 A szerelem sült verem,
 Bele estem, benne vagyok,
 A szerelem rabja vagyok.

Hires legény volt Nagymesterházy Guszti. Mindig azzal dicsekedett, hogy temérdek birtokainak határai beláthatatlan távolságra vannak — persze a holdban. És ha valaki ezen merész állításáért végig találta őt mérni: fejtől lábig, vagy megfordítva, nyomban azt is rászokta volt mondani, hogy még nincsenek telekkönyvvezetve. Ennek azonban nem ő az oka, hanem az apja, aki boldogan költözött ugyan át a másvilágra, de reá nem hagyott mást, mint azt a fene vastag kutyabőr — piros mezőben egy félholdat csóréban tartó kakassal —

mely fényes tanubizonysága volt annak, hogy ő valóban a híres Nagymesterházy családnak utolsó, de azért éppen nem megvetendő sarja.

Hogy tehát e roppant „ideális“ birtokokat rendezhesse és nevére kebelezethesse be itt e prózai földön, — nem kellett neki más, mint egy csinos kis feleség százezer forint hozományocskával.

Azon törte hát a széllé bélté fejét, hogy miként lehetne ezt legkönnyebben nyélbe ütni; mert ha még sokáig tart ez a diurnista élet, lóport vesz magához, leás a föld közepéig és levegőbe röpti a világot, hadd legyen belőle ismét semmi, mint amiből kezdetben lett.

Sohogy sem tudott megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy ő, a nemes Nagymesterházy utolsó ivadéka, napestig görnyedjen az íróasztal mellett és mások tudományán legeltesse monoklis szeméit. Mert elhitette magával, hogy ő legalább is van olyan ember, mint egy díjtalan miniszteri fogalmazó gyakornok-jelölt.

Igaz, hogy az érettségén csak egy protezsálták keresztül a jó emberek (hisz sok ökor ment már keresztül a szamarak hídján, mért ne mehetett volna ő is), az is igaz, hogy a második alapvizsgát harmadszorra tette le elsőnek, mint ahogy már ezt a híres „Bukovay Abszintusok“ szokták, de hát ennyi tudomány talán mégis csak megér egy pipa dolányt?! Hozzá még a „valódi uraságoktól levetett“ uri öltönyökben ugy nézett ki, mintegy igazi „gentry“. Cilinder volt a fején, cvikker az orrán, sétabot a kezében és üres tárcsa a zsebében. A karaktere nem sokat adott (hisz diurnista volt csak az isten-adta), mert azt tartotta, hogy a szerencsés is fehérré lehet mosni, kivált ha csak amolyan *talmi*, azért is ha elintézni való karakterbeli ügye akadt, ami pedig — lévén a mi „Gyusztink“ szörnyen hepciáskodó *kék vér*, — gyakran akadt, rendesen azzal szokta volt elintézni gőgösen ellenfelét, hogy: „jellememen alólinak tartom az urral megmérkőzni!“

Igy aztán egész litániára szaporodott az ugynevezett *elintézetlen* ügyek száma.

No, ha valaki előtt ennyi jeles tulajdonság sem imponál, akkor az nem ember, hanem . . . állat, mondogatta magában Guszti ösénk.

Pedig nem imponált ezen sok jeles tulajdonságaival még a saját kollégái: a „Sanyaró Vendek“ előtt sem, mert ezek gőgös urhatnamságáért annyira gyűlölték, hogy szívesebben későbbek lettek volna szent karacsony napján egy kifogatott kolbász-burkolaton bőjtölni (ami talán ugy is megtörtént), mintsem Guszti von Nagymesterházy kollégákkal egy szobában körmölgetni a poros aktákat.

Szerették volna a „Berele Hay“ verszopó karmai közt látni őt. Mert elég keserűen — sanyaru az ő életük civakodás nélkül is. Ilyen garnirungot az élet komisságai mellé nem kívánnak még a diurnista urak sem. Hja! bizony jobb is lett volna, ha az Isten, midőn a világot teremtette, kalamáris helyett: *sonkát*, toll helyett meg: *vergőmát* nyomott volna mindjárt a diurnista urak remegő ujjai közé.

De hát ha az ő végtelen bölcsességének így tetszett, ki tehet arról? Senki. Még „Sanyaró Vendek“ sem!

Hanem hát amin nem tudtak segíteni a diurnista kollégák, hogy t. i. „Guszti urtól“ megszabaduljanak, azon csakhamar segített a természet véletlen játéka.

Gusztiával együtt *heten* voltak egy szobában, mint a gonoszok. Körmölgették mint más a szinlapot, akarom mondani az aktákat és azért kaptak napjában 80, mond: nyolcvan egész kemény vasat — fejenként a miniszterium irodaigazgatójától. Az igazgatónak ezt kifizette az állampénztár, az állampénztárnak megtérítette a polgárság, ennek meg a — nagy harang.

Hanem hát menjünk tovább egy lépéssel.

Volt pedig köztük — a hét között — egy igen szerény kinézésű „Sanyaró Vendel“ ur is, aki — mint a latin közmondás tartja: „poeta nascitur orator fit“ — poétának született, de szónok, azaz hogy diurnista lett belőle. Meg volt benne mindazon jó tulajdonság, ami egy hirneves poétának kell, csak éppen egy hiányzott: a merész, fantasztikus ész. No, de annak nem ő volt az oka, hanem az az átkozott bölcs, melyből születése után mindjárt, midőn a napvilágot megpillantotta, szerencsésen kipottyant és — a feje lágyára esett.

Ő — mint a családi krónikákban feljegyezve van — poétának született, mert már zsenge csecsemő korában egész strófákat ptyerggett igazi magyaros rimokban.

Az ó-kanizsai kerület. Az ellenzék hivatalos lapja újságolja, hogy a főispán az ó-kanizsai kerületben báró Podmaniczky Frigyest elejti és helyébe Matkovits Lajos zentai főszolgabíró jelöli. Erre csak az a megjegyzésünk, hogy tudunkkal nem a főispánt, hanem a választókat illeti az a jog, hogy valakit elejtsenek vagy jelöljenek és a főispán ezen jogot magának sohasem vindikálta; nem úgy, mint Apponyi gróf az ó-15 embe-rével, akik hivatalba érezték magukat a vármegye választóinak meghallgatása nélkül, azokat jelöltekkel boldogítani. Ami speciálisan az ó-kanizsai kerületet illeti, erre nézve csak azt jegyezzük meg, hogy ott azon hirre, miszerint báró Podmaniczky Frigyes jövőre nem hajlandó mandátumot vállalni, szabadelvű párti körökben hangoz-tatták a kerületben közszereplő álló Matkovits Lajos nevét, de e tárgyban eddig semmiféle megállapodás nem történt. Különben azt, hogy a szabadelvű párt kit jelöl, ahhoz csak azt ellenzéknek, sem a hivatalos lapnak semmi köze. Törődjenek ők a maguk bajával; van nekik most is már elég és hogy lesz nekik még több, arról keze-skedik a szabadelvű párt.

A szerbek politikai magatartása. Jól emlékezünk mindnyájan, hogy az u. n. „zombori érte-kezetlen”, melylyel a nemzeti párt megkezdette műkö-dését, azon kérdés tételét a nemzeti párt vezéréhez, Apponyi Albert grófhhoz, hogy minő álláspontot foglal el a nemzetiségekkel szemben. Mert — ugymond az akkori szónok — különösen a szerbek szakítanak minden szeparatizmus törekvéseikkel s csakis a törvényben gyökerező jogaiknak megvalósíthatóságát követelik. Tudjuk azt is, mit felelt erre gróf Apponyi. — Sokan, különö-sen a megyénk és városunkbeli nemzeti párti korifeusok, úgy szereték volna feltüntetni a dolgot, hogy a nemzeti-ségek s különösen a mi szerbjeink ilyen lojális és őszinte magatartása egyenesen Apponyinak s a nemzeti pártnak köszönhető, — hogy tehát a szerbek például városunk-ban is Apponyi gróf és pártja kedvéért nem állítanak nemzetiségi jelölést. — Ezt nagy tévedésnek lehetne mondani, ha nem volna más is a dologban. Mert a mi szerbjeink nemcsak szóval, hanem tettel mutatták meg azt, hogy ők politikai szempontból is teljesen korrekci álláspontot vannak, — még a mult választások idejében, amidőn nem tartották szükségesnek nemzetiségi jelölést fellejtését. Így tehát az, hogy szerbjeink csak most és éppen Apponyi gróf, meg a nemzeti párt kedvéért mondanak le a nemzetiségi jelöléstől, nem egyéb, mint a tények által igen könnyen megcáfollható kortesfogás, az ellenzék részéről. Különben igen jellemzi a szerbek politikai gondolkozásmódját a nemzeti párttal szemben a szerb sajtó, mely határozottan azt tartja, hogy a szer-bek jogos igényeik megvalósítását ne Apponyitól, hanem Szapárytól várják.

Bíráskodás választási ügyekben. E hó 24-én kezdtek meg a kuriának képviselőválasztási ügyek-ben bíráskodását szabályozó törvényjavaslat bizottsági tárgyalását. Az előadói feladatot Rohonyi Gyula, a kul-pini kerület orsz. képviselője viszi, a kinek idevonatkozó beszédét a következőkben közöljük: Kiemeli, hogy a javaslat azon nehéz kérdés megoldását tűzte ki célul, hogy kit illessen a megválasztott képviselőválasztások fölötti bíráskodás joga. A legtöbb európai államban ma-guk az illető parlamentek, illetőleg bizottságaik itélnek a választások érvénye fölött, vannak azonban oly álla-mok is, nevezetesen Svédország, Anglia és Bulgária, hol e jogot bíróságok gyakorolják. Nálunk 1874-ben ki-let mondva azon elv, hogy a kérvénnyel megátadott választások felett a kuria fog itélni s 1877-ben s 1882-ben be is terjesztették a bíráskodást szabályozó törvény-javaslatok, de a ház többsége elvetette azokat. Szólo oly esetekben, hol a választás érvénye hivatalból viz-szálandó meg, kizártnak tekintik a parlamenten kívül álló testület bíráskodását; de midőn a választók köréből kérvénnyel támadatik meg a választás s midőn bírói funkciót kell végezni: célszerű és szilkséges, hogy a választás érvénye fölött független, a politika párttekin-tetek befolyásai által nem érintett, szakképzett bíróság ítéljen. Nem ezen átruházás csorbítja a parlament tekin-télyét, hanem azon vádak és gyanúsítások, melyekkel a többséget és kormányt szokták illetni a kisebbségek, midőn a parlamenti bizottságok ítéleteit nem tartják igazságosoknak. A kuria, mely nálunk elvileg már

1874-ben az ily ügyek bíróságául lett kijelölve, bir mindazon kellekkel, melyekkel az ily ügyekben eljáró bíróságnak felruházva kell lennie. A mi e bíróság hatá-skört s e bíráskodás terjedelmét illeti, arra nézve ki-emeli szólo a javaslat rendelkezéseit, melyek csak pon-tosan körülírt esetekben ruházzák át az évek bizonyos számára e jogot a kuriára s minden egyéb esetben fenntartják a ház bíráskodási eljárását; a háznak ide vonatkozó joga tehát feladva nincs, csak korlátozva van a kuriára ruházott hatáskör által. Részletesen is-mertette a javaslat főbb rendelkezéseit, a javaslatot, mely az 1874-ben kimondott elv alapján épült fel és őszintén és igazán tűzte ki céljául a választási vissza-élések lehető megszüntetését, elfogadásra ajánlja.

A képviselőház munkarendje. A delegá-ciók ülészaka — mint egy fővárosi lap közli — leg-később december hó tizedikén véget ér s nyomban reá megfogja ismét kezdeni tanácskozásait a képviselőház. Napirendjének első tárgyai a jövő évi újoncokra s az országos nemzeti kiállításra vonatkozó törvényjavaslatok lesznek. Mindakettőnél hosszabb vitára van kilátás, a mely vita az első helyen említettük előterjesztésnél főleg a második évi önkéntesi szolgálát, az utóbbinál az országos vagy nemzetközi kiállítás kontroverz kérdése körül fog forogni. Ezeknek elintézése után a kormány még ez évben el óhajtaná intézni a tanítói nyugdíj-tör-vényt módosító előterjesztését, a mely egyik pártól sem találkoznán ellenvetéssel, mihamar törvény erejére lesz emelhető. A karácsonyi és újévi szünetelés előtt nem fogja egyéb igénybe venni az országgyűlés tör-vényalkotási tevékenységét. A kereskedelmi szerződéseket minden valószínűség szerint a tisztviselői javadal-mazás és szabályozására vonatkozó előterjesztést is még a vakáció előtt be fogják nyújtani a képviselőháznak, de mindezeket csak újév után leendő újragegybeülésekor fogja a ház tárgyalás alá vehetni. A most említett elő-terjesztéseknek országgyűlési elintézése a legjobb eset-ben is igénybe fogja venni a január hónapot. Február elején kezdődik a budget-vita s eltart körülbelül március végéig, még abban az esetben is, ha nem öltének nagyobb arányokat az országgyűlés végén annyira szokásos „habzbeszélés”-ek. A költségvetési törvénynek megalkotásával a jelen országgyűlés működésének fonala is megszakad. Közvetlenül a budget törvény kihirde-tése után feloszlatták az országgyűlést s elrendelik az új választásokat.

A pénzügyi közigazgatási bíróság szerve-zetében tervezett változások függőben maradnak mind-addig, a míg a közigazgatás általános reformja be nem következik. E reform egyik lényeges alkotórészt tudva-levőleg a közigazgatási bíráskodás életbejuttatása fogja képezni, melynek megtörténtével a jelenleg fennálló pénzügyi közigazgatási bíróság a létesítendő felső köz-igazgatási bíróságba lesz, mint az utóbbinak egyik osz-tálya beolvastandó.

Városi közgyűlés.

— November hó 25-én. —

Sándor Béla főispán ur a gyűlés elején a követ-kezőket terjeszti elő: Megoldván azon kérdés, hogy megboldogult Haynald Lajos helyébe ki lépjen, Császká Györgynek, a hazafiságról s kitünő tulajdonairól neves főpapnak kalocsai érsekké történt kinevezése által, in-dítványozza, hogy Zombor városa intézzen üdvözlő fel-iratot az új kalocsai érsekhez.

Helyesléssel elfogadták az indítványt.
A polgármester havi jelentése a következőleg hangzik:

Méltóságos főispán ur!
Tekintetes törvényhatósági bizottság!
Lefolyt havi jelentésemet van szerencsém a követ-kezőkben előterjeszteni:

I. A közigazgatási iktatóba beérkezett e hó folya-mán 1009 ügydarab, hozzáadva a mult havi 781 hátra-lékot, el volt intézendő 1790, melyből 749 elintéztetvén, hátralékban maradt 1041.

II. A községi bírósághoz beérkezett 207 ügydarab mind elintéztetvén, hátralék nincs.

III. A rendőrkapitányságnál beérkezett 580 ügy-darab, melyből 551 elintéztetvén, hátralékban maradt

Társai, minthogy munkaközben korgó gyomrának nem éppen ezüst-csengésű hangjai sokszor kifejezték poétai szívének is keserű fájdalmait C. durban, — el-neveztek a „mi poétáknak” és egyre nógatták, hogy adja ki a költeményeit közközlésen, a befolyó jövede-lem felét pedig tegye le nagylelkűen a diurnisták gyomor-ségélyező együletének a javára. Ő eme biztatásokra csak annyit felelt, hogy: „Nem jó az ördögöt a falra festeni, mert meg is jelenhetik.”

Egyszer, midőn már mindannyi társai eltávoztak az irodából, hogy a jól megérdemelt napi fáradság után teleshívassák magukat a „Hungária” pincekonyhájából fölpárolgó magyaros csirkepaprikás zamatos illatával, ami mindjárt a vacsorát is pótolta, maga maradt a mi poéta barátunk az irodában és hármat szorított a nadrág-szűjén, ami azt jelentette, hogy hála Istennek szerenc-sésen elköltöttem az estebédet is, aztán pedig hozzá-fogott poétai agya rémszüleményeinek megírásához, hogy izletes fölöstökömmel lephesse meg másnap reggel a társait.

Soká gondolkodott, hogy valami zöngeményt össze-takolhasson, de a „Múza” sehogys sem akart megnyilat-kozni. Végre is sok szenvedés és annyi küzdés után kinyögte a következő kin rimeket:

Lelked holló, szavad olló: károg... csattog...
Haragodban bész villámot nagyot pattog.
Pedig te is porból lettél, porrá leszesz,
Birtokot majd egykor csak a holdban veszesz!

Midőn pedig e rém-rimeket egy darabka miniszteri papírra lekapta, összehajtogatta szépen a finom papíroszt, aztán letette Nagymesterházy asztalára és hogy nagyobb nyomatékuk legyen, szépen rátette a papírra a tenta-tártól is.

Minthogy pedig már egészen besötétedett, de meg azután jól meg is vacsorázott a nadrágszűjőn történt három szorítással, rágyújtott egy vergómia szálmára és nagyokat pöfékelve ment egyenesen a Duna-partra, hogy vacsora után teleshívassa magát vastag budai le-vegóval, tudván még a fizikából annyit, hogy a jó levegő ha nem is megtölti, de legalább életetni szokta az embert.

Másnap már mindannyian együtt voltak az irodá-

ban, midőn „Gusztó ur” szokott pöffeszkedéssel megjelent és egy gögös kézmozdulattal dobta valamennyiük felé a: „szervusz”, kemény orrlhangon rogotatván az „t” betűt.

Mivel urnak született — mód nélkül — mi ter-mészetesebb, minthogy rendesen utolsóknak érkezett be és elsőnek ment el az irodából. A paraszté a dolog, én magyar nemes vagyok, szokta volt mondogatni Petőfivel.

Midőn letette a sétapálcaját az asztalra, rögtön szemébe tűnt a papírdarab. Főlkapta, mintha legalább is egy ezres bankó lett volna és mohón olvasta; de alig futotta végig, nyomban felkapta a kalmárist is és úgy hajította egyenesen a „mi poétáknak” feje felé, mint a villám. Szerencse, hogy a poéta gyerek hirtelen a lába közé kapta a feje búbját, különben úgy megbará-tkozott volna a kalmárral, hogy rögtön lenárdá vált volna a feje. Nagymesterházy nem találta el a poéta „kaktusz” fejét, de a helyett úgy eltalálta a szoba falát, hogy azon legott ezer meg ezer fekete tentacsillag sötétlett, sőt az egyik kollégának a kabátja is úgy nézett ki, mintha a fekete himlő ütött volna ki rajta. S minthogy kabátja éppen sárga volt, annál inkább látszott rajta a fekete folt. Ez persze nagy baj volt, mert csak egy kabátja volt.

A nagy riadalomra betoppant a szeles irodai-gaz-gató is s mig ő maga lángolt a méregtől, addig a diurn-ista urak elhűttek az ijedségtől. Egy szavával hét ember életét dönthette volna a semmiségbe, de nem tette, mert egyrészt szerette a poéta gyereket, ki rossz poéta volt ugyan, de önfeláldozó diurnista (más szóval: barom), másrészt pedig Nagymesterházy is kedvence volt, mert a többi diurnisták között egyedül csak ő volt az, akiben még buzgott egy kisse a „nőműsi virtus.”

Lelehasztotta tehát a haragját és ráncbaszedett szemöldökkel röviden, de világosan imigy szólott: „Mai naptól fogva én Nagymesterházy ur az én irodám elő-szobájába fog dolgozni.”

— Megértette?

— Igen!

Ezzel azután a gordiusi csomó szépen el volt metszve. A kecske is jóllakott, meg a káposzta is meg-

29. Tüzeset nem fordult elő, a közbiztonság állapota teljesen kielégítő volt, eltoloncoltatott 3, áttoloncoltatott 11 egyén.

IV. A közegészségügyi viszonyok e hóban kedve-zőtlenek voltak. A roncsoló toroklob e hó közepén érte el kiterjedésének tetőpontját s oly pusztítást vitt véghez a gyermekek közt, hogy e hónap balandóságát az előző évek hason időszakának halálözselei meg sem közelítik. A járvány tartama alatt e hó 21-ig megbetegedett 265, ebből meghalt 115, meggyógyult 125, gyógykezelés alatt állott 25 egyén. A roncsoló toroklobon kívül járványosan hagymáz és bárányhimlő esetei is fordultak elő. A ron-csoló toroklob a hónap második felében apadóban van és remélhetőleg a betegség veszélyes jellegét mielőbb el fogja veszteni.

V. A háziállatok egészségi állapota egy esettől el-tekintve, kielégítő volt. Lallosevits Jakab földbirtokos rancevő-pusztai tanyáján a szarvasmarha állomány közt a ragadós száj- és körümfájás ütött ki. A kérdéses tanya zár alá vételét s egy a fertőtlenítés, mint az előirt egyéb óvintézkedések foganatosítását, a baj továbbterjedése megakadályoztatott.

VI. Befolyt e hóban: 32,575 frt 57 kr állami adó, 10,330 frt 89 kr községi adópótlék, 968 frt 25 kr utiadó, 276 frt hadmentességi díj, 421 frt 48 kr birtokváltozási illeték. — A házipénztár készlete 9319 frt 16 krt tesz ki.

VII. Az újonnan épült honvédlaktanya e hó 3-án a honvédségnek átadott és az átadásnál néhány jelen-téktelenebb pótlást kivéve, a honvédség kiküldöttjei által mi kifogás sem emeltetett. A vegyes bizottság javaslata értelmében, mely ez idő szerint jóváhagyás végett a nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszterium elé van terjesztve, lakbérmegeirítés fejében a honvédség 1892. évi november hó 1-től fogva évenként 7202 frt 44 1/2 kr állapított meg. Vállalkozó vég számláját még ez ideig be nem terjesztvén, a felülvizsgálat iránt intézkedés te-hető nem volt.

VIII. A baja-zombor újvidéki helyi érdekű vasut közigazgatási bejárása a nagyméltóságú m. kir. keres-kelemügyi miniszterium által elrendeltetvén, annak városunkat érdeklő része e hó 26. és 27-én fog meg-ejtetni, mely alkalommal a város érdekeit a közigazga-tási bizottság által kiküldött tagok fogják képviselni.

IX. Kötelességemnek tartom a tekintetes törvény-hatósági bizottság tudomására hozni, miszerint a fogyasztási adó bérelte iránt az 1892. évre és feltételezen az 1893. és 1894. évekre a zombori m. kir. pénzügyigaz-gatósággal kötött szerződés, mely szerint az évi bér az eddiginél 5%-al alacsonyabban állapított meg, vett értesülés szerint a nagyméltóságú m. kir. pénzügyminisz-terium által jóváhagyatott.

Végül van szerencsém jeleteni, miszerint a Buday József halála folytán a belvárosban üresedésbe jött tör-vényhatósági bizottsági tagságra az e hó 15-én tartott választás alkalmával Danczer Kornél m. kir. pénzügy-igazgató választott meg.

Oly kérelemmel fordulok a tekintetes törvényható-sági bizottsághoz, miszerint jelentésemet tudomásul venni méltóztassék.

Az iles további folyásáról a következőket adjuk: Czervenkovits Sándornak a lajstromzói állásba, Karnász Kálmánnak a kiadói állásba való helyezése elfogadtatott.

A Falcione féle ösztöndíjnak Matzitz Pál részére történt adományozását a belügyminiszter jóváhagyta.

Latinovits Ernő és társainak, mint a baja zombor-újvidéki vasut engedményeseinek abbeli kérelme, hogy Zombor ezen vasut építéséhez 200,000 frittal járuljon, akkép oldatott meg, hogy Zombor város hajlandó 50,000 frt értékű részvényt jegyezni. Ez összeg pedig a vasut építésétől kezdve évi 5000 fritos részletekben fizeti le, azon biztosítás mellett azonban, hogy a kereskedelmi miniszter ez idő alatt új műut építésére a várost köte-lezni nem fogja.

A bácsmegeyi szini kerület ügyében jövő hó 5-én Szabadkán tartandó értekezletre Zombor város közönsége dr. Csibás Benő és Tárcazy Mór küldi ki.

Knipl Gáspár borempészeti ügyében tanuhallga-tást rendelt el a város közönsége.

Kecskemét városnak a képviselőházhhoz intézett

maradt. A kollégák pedig örültek, hogy ily szépszerivel megszabadultak Nagymesterházy hánya-vetiségétől, meg az igazgató süjtő menyköveitől.

Ettől az időtől fogva Nagymesterházy szerelmes diurnistái szívének (mert kérem szerelmes volt ám fülig minden asszony-népségbe) tág tér nyílt az ömléngésre.

Mert nagy baj az kérem, ha a gőz megtudja, hogy ő az ur: fut, rohan mint a szeműzött hegyen-völgyön át és vastag füstoszlopokat kerget az ég felé hirdetni, hogy lesz halál... ezer halál; de még nagyobb baj az, ha egy diurnista megtudja, hogy szerelmes, mert örületes sebességgel repül fel a képzelem szárnyain az ég kapu-jáig, hol azután szt. Péter nem ereszi be szerelme menyországába, hanem egy nagyot lóbál rajta és e szóval „placeat” lelőki ismét a föld porába.

Es e ragadós nyavalyában szenvedett Nagymes-terházy is.

Az igazgató előszobájában keveset kellett dolgozni, hanem inkább a hosszuzáru pipákat tisztogatni és mint-egy titkári szerepet játszani az ügyes-bajos felekkel szemben, akiktől néha néha kitellett egy-egy nagyságos titulus is, ami Nagymesterházyban azt a kellemes érzést keltette, hogy ő mégis csak többre született, mint a többi „Sanyaró Vendelek”. Most kezdte csak igazán mérlegelni bő tudományát és egész a sárgaföldig lenézni, a többi volt kollégáit.

Ha a felek nem háborgatták szerelmi ittasságában, odaállt a nyitott ablakhoz és az igazgató szobájának kulcslyukán kigomolygó füstkarikákat tovább fujta a semmiségbe. Itt azután elgondolkodott a mulján, a je-lenés és jövőjén. Elmondogatta magában százszor is napjában, hogy mennyire megtudná becsülni azt az ara-nyos kis oldalbordát, aki kész volna vele megosztani szerető szívet és 100 ezer forintot hozományát. Nem volna nála jobb férj a világon. Tebbe-vajba fűrésztéu az asszonyt és áldozna érte merészet és nagyot.

(Vége köv.)

nyújtó kérvénye, melyet lapunkban már ismertettünk, tudomásul vétetett.

A belügyminiszter az utbiztosokról alkotott módosított szabályrendeletet jóváhagyta.

Helyi és megyei hírek.

Kinevezések. Öfelsége Popovits Simon újvidéki kir. törvényszéki jegyzőt a kulai kir. járásbírószékhez albíróvá, dr. Milassin Kálmán szabadkai törvényszéki jegyzőt pedig a nagyberekéri kir. ügyészséghez alügyészsévé nevezte ki.

Királyi kegyelem. Öfelsége a király dr. Kovács Cezár kir. alügyészek párbajjában történt 8 nappal állam-fogház büntetését elengedte.

A baja-zombor-újvidéki vasút közgazgatási munkálatai tegnap vették kezdetüket Zomborban, a városban, az érdekeltekkel. Mint a kormány kiküldötte, Lakatos Aladár min. titkár volt jelen.

Megyebizottsági tagot választott az utóbbi napokon több község. Zentán a II. alválasztó kerületben üresedett meg a biz. tagság. Megválasztott itt Kikiris János; Csantavéren Sinkovits Ferenc községi bírót választották meg a megüritelt biz. tagságra; Dautován Putterer Vendelt; Titelen Michajlovits Kornél szolgabíró és az adai I. alv. kerületben dr. Burtik Győzöt.

Tóth Kálmán szobra. Tudvalevő, hogy a bajai jeles kültőnek, Tóth Kálmánnak, szobrot akar állítani szülővárosa. A szobor elkészítésére nemrégiben felhívott három szobrász, névszerint Bezeredy Gyula, Donáth Gyula és Mayer Ede a napokban a szoborbizottsághoz intézett átiratukban kinyilvánították, hogy a versenyben a legnagyobb készséggel részt vesznek és egész művészi ambíciójukkal azon lesznek, hogy sikerült terveiket mutathassanak be.

Megőrült tanár. A helybeli szerb tanítóképezde egyik tanárát, Petrovits Dömét, e hó 24-én föl vitték a budapesti elmegyógyintézetbe. A szerencsétlen ember rövid 2-3 napi különös, gyanus magaviselet után a legerősebb elmebetegségre esett, úgy hogy környezete kénytelen volt azonnal gondoskodni gyógyintézetbe való szállíttatása iránt. Petrovits ritkáképzetségi tanára volt az intézetnek s a hivatalos foglalkozástól ment idejét is örökös tanulmányokkal és tudományos irodalmi munkálkodással töltötte; valószínű, hogy a lázas szellemi tevékenység bontotta meg idegrendszerének egyensúlyát. A szerencsétlen alig tudta rávenni a távozásra s a midőn az utolsó napon már rögeszméjévé lett az is, hogy őt miniszteri tanácsossá nevezik ki, azzal bírták rá az utazásra, hogy Csáky miniszter elé kell mennie kihallgatásra.

Meghívó. A gazdasági egyesület f. évi december hó 4-én Zomborban, a vármegyeház kistermében igazgató választmányi ülést tart, melyhez az ig. választmány tagjait és szakosztályok elnökeit tisztelettel meghívom. Kelt Zomborban, 1891. nov. 27-én. Schmausz Endre, elnök. — Tárgyak: 1. Jelentés a lódíjazásról. 2. Jelentés a loversenyről. 3. Jelentés a kiállításról. 4. Előterjesztés a jövő évi mérvizsgálatot illetően. 5. Szölvessző megrendelés. 6. Jelentés a kiosztott vetőmagokkal tett kísérletről. 7. Keszemét város felirata a nyulának megakadályozása tárgyában. 8. A magyar mezőgazdák szövetségének üsmertése. 9. A szolnokvárgyei gazd. egyesület felirata az 1888. é. VII. t. c. végrehajtása tárgyában. 10. Folyó ügyek. 11. Tagsági ügyek. 12. Indítványok.

Baja város jövő évi költségvetését jóváhagyta a belügyminiszter. Ezen költségeloirányzat szerint az 1892. évi községi pótdadó 23% ban van megállapítva.

Esküvő. Dr. Tamás Antal, doroszlói községi orvos, f. hó 24-én d. e. 11 órakor vezette oltárhoz Traupmann Flóra kisasszonyt. Násznapok voltak, a völgény részéről: Radoyehich Endre rácmilitiesi, a menyasszony részéről: Berecz Károly bogojevai községi jegyzők. Kószoruleányok: Traupmann Sárika és Tamás Mariska; vőfélyek: Szabó Imre és Fritzsche Gyula. — Az esketési szertartást, a völgény nagybátyja, Krappenheim József, veprováci plébános vezette.

Vizbefut. Folyó hó 21-én délután Apatinnál az Albrecht főhercegi uradalom egy erdőre a Dunába fulladt. Egy kis ladikon akart a Dunán átkelni Apatinba még két emberrel, de a ladik a nagy teher s a ringatózó hullámok következtében felfordult. Az erdőre a hullámok között nyomtalanul eltűnt. A másik embert a halászok fogták ki, s a lány — amint levelezőnk írja — szerencsésen kiúszott.

„Orvosnélküli község.” Pacsérról a következő sorok közlésére kértünk fel: Ezen cím alatt ír „Egy apa” a „Zombor és Vidéke” című lap 92. számában egy közleményt Pacsérról, a melyben úgy látszik a legnagyobb panasz az, hogy az orvos nem zárhatja be az iskolákat. — A tisztelt pacséri tudósító egész nyugodt lehet. — Ha, a mitől az Isten óvjon bennünket, csakugyan annyira pusztítana a difteritisz, a mint ő állítja, a többi óvintézkedések mellett talán az iskolák is beleszűnnek zárva. De addig, míg egy járványossá lehetősé meg csak szörványosan fellépő ragályos betegség egy községben mutatkozik, mindent el kell kerülni ami a betegségnek terjedését előmozdítaná. Ezen időszakban pedig nincs veszélyesebb, mint éppen az, a mit a tisztelt apa óhajtaná. Mert az iskolágyermek, különösen faluhelyen — tapasztalás szerint — ha sem előadásuk, sem feladványuk nincs, unalomból is csoportosan megjelennek a difteritiszben elhalt hulláknál. — Ez által pedig a betegség csakugyan járványossá válhat. — Különbösen abban is téved, ha gondolja, hogy az orvos bezárhatja az iskolákat; csupán az orvos jelentése folytán a hatóság zárhatja be, ha szükségesnek találja.

Rablási kísérlet. Folyó hó 24-én, esti 5-6 óra között, Baján négy álarcos rabló Mór házába becsöngetett és midőn bebocsátást nyertek, a háziasszonyra revolvert szegeztek és pénzt kértek. Eközben egyik szolgálonak sikerült az ablakon át az utcára kinyugrani, hol hangosan segélyért kiáltozván, a megzavart rablók megugrottak, mielőtt életben, vagy vagyonban kárt tehetek volna. A gyanúval terhelt madarasi egyének ellen több község rendőrsége részéről nyomozás van folyamatban.

Almásan Malagurszky Mladen gőzmalmot és ezzel kapcsolatban gőzfűdőt szándékozik fölláttatni.

Öngyilkosság. Csonoplyán a napokban Német András fölakasztotta magát. Tettének okát nem tudják.

Öngyilkosság. Egy titeli illetőségű honvédelegény e hó 23-án Szegezen agyonlőtte magát. Széltől koponyával találta őt másnap a laktanya udvarán. Borkin Váza volt a neve a szerencsétlenségnek, a kinek otthon felesége („vad”), gyereke s — anyósa is van. Pár nap előtt volt odahaza nyolc napi szabadságon. Mióta onnan hazajött, ment el az élettől minden kedve. Sokszor emlegette, hogy ha még egyszer hazamegy, megveri az anyóst. A századnál nem volt valami rossz dolga. Ő volt a század cipésze s ebben az állapotban nem lehetett valami kemény sora. Nem rukkolt s hébe-habba pénz is csurran egy „extra” bakancsért. Különbösen pénze volt neki, mert otthon se szegények s ő maga is gazdafiul gyanánt viselkedett. E hó 23-án délután fölkesztült és kiment a városba. Virágos jökevedet támadt. Estig ivott. Takarodó után volt az idő, mikor hazatért. Már ekkor meg volt érve fejében az öngyilkosság eszméje. Mert csak éppen annyit tett, hogy az egyik bakancsát kifűzte s lerugta a lábáról. Azután a fegyverét vette a vállára. A legénységnek ki van osztva lusz darab éles, az előirt béketölténykészlet: fölcsakította az egyik csomagot s kivett egy tárt, amelyben öt töltéy van. Azután az udvar egyik félreeső helyére ment. A puska csövét a szájába fogta s a lábujjával elrántotta a ravaszt. — Az óriási erejű Mannlicher koresztül tört a koponyáján s beleforodott a falba. Az öngyilkos katona valószínűleg rögtön meghalt. Csak másnap reggel akadtak rá a többi honvédek, mert a durranást — sajátságos — nem hallotta senki. A holttestet egy bizottság vizsgálta meg, azután beszállították a katonai csapatkórházba. Onnan temették el. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

Elsülyedt vizimalom. Folyó hó 22-én éjjel Schweitzer Ferenc apatini dunai molnár malmja, legényének hanyagsága folytán elsülyedt. A legény ahelyett hogy inspekciós napján virrasztott volna s a malomba befolyó kisebb mennyiségű vizet a rendes szokás szerint kihányta volna, szépen nyugodtan almodozott, miglen a betóduló víz ágyából fel nem keltette. A kár igen nagy, miután a malomban mintegy 200-300 zsák buza s liszt is volt, amelyből csak igen keveset lehetett kimenteni.

Keresd az asszonyt. Jankovácson történt az eset. Kovács Jánosné és a Török Ferenc férjhezett leánya e hó 22-én reggel egymással civódni kezdtek, civódás közben Kovácsné leöntötte egy kanna vízzel civódó társát, meg az egyik újját félig leharapta. A zajra kijött Török Ferenc, s mint mondják, csak eszedesen hallgatta a perpatvart, de nemsokára kijött az átellenesbázból Kovács János is és egy bárdalul ugy fejebe vágta amugy is régi haragosát, Török Ferencet, hogy az az ütés következtében súlyos beteg. Kovács János maga jelentkezett a bíróságnál.

Az ó-becsei fiakkerek. Ó-Becse belső személyforgalma úgy látszik emelkedőben van; legalább erről tanuskodik Pénzes Ferenc és társainak az alispánhoz intézett kérelme, mely abból áll, hogy engedjék meg nekik öt új kétlovas bérkocsi-val való személyszállítás, mert a meglévő fiakkerek ugysem képesek az igényeket kielégíteni, az öt új bérkocsit pedig Pénzesnek és társainak biztos jövedelmül fog szolgálni.

Körözött cigány. Kolompár Sándor temerini illetőségű cigány ember a cigányok díszes és bücsülletes mesterségét folytatta: üstöt foltozott. Azt mondták, hogy bírta is, de meg győzte is a munkát a javakorabeli Fáraóivadék és azért tiltott neki meleg dolmányra, eszmára, meg magyar nadrágra. Meg is irigyelték a többi, rongyos fekete legények. Pedig hát debogy a kalapács-csal, debogy az üstfoltozással szerezte azt, amit egy iryelték tőle! Lopott az istenadta! Csak amikor zsandárkézre került, akkor kezdték őt nem irygelni a többiek. Bizony elesítették őt lopás miatt, el is csukták egyidőre és megint szabadon bocsátották, míg a kir. tábla, meg a kuria is rá nem olvassa az igazságot. Csak hogy nem azért van a cigánynak olyan ravasz esze, hogy azt a Kolompár Sándor is föl ne tudja használni. Föl is használta biz ő is szépen ellilant a törvényszék láthatáráról. Most aztán a Rendőri Közlöny közli a személyleírását és kéri, hogy föllalálása esetén adják át a legközelebbi kir. ügyészségnek, mert már a kuria is ráolvasta a szentenciát. Személyleírását a zombori kir. törvényszék teszi közzé: 38 éves, r. kath., kovács és üstfoltozó, testalkata erős, arca gömbölyű, arszine bara, haja fekete, szemöldöke barna, szeméi feketék, homloka rendes, orra hegyes, szája szabályos, fogai épek, bajusza fekete, szakáll borotvált, álla gömbölyű, ismertető jelei: job' kezén kis ujjá görbe, beszél cigányul, magyarul és szerbül, ruházata sötét dolmány és nadrág, valamint fekete szűrke posztó kalap.

Esküvő. Ivánosó Bertalan apatini kir. kincst. erdőszámtiszt, Baján oltárhoz vezette Kigerl bajai tekintélyes földbirtokos leányát, Kigerl Irén kisasszonyt. Násznapok voltak: a völgény részéről tótrónai és blatncai báró Prónay Aurel apatini m. kir. kincstári főerdész, a menyasszony részéről Zsuffa Antal bezdáni m. kir. kincstári erdősz. Az esküvőt fényes lakoma követte.

A román utlevél. Régi rendelet már az, amely eltiltja a munkásokat attól, hogy utlevél nélkül járjanak ki Romániába. De azért csak járnak ki egyremásra. Most szigorú rendeletet adott ki újra a belügyminiszter, amelyben fölcsóltja a törvényhatóságokat, hogy az utlevél-kényszer hozza a község tudomására a legszelesebb körben, mert az ez ellen vétők szigorú büntetést kapnak.

Megszökött kereskedő. Néhány hó előtt egy Spitzer Mór nevű gabonakereskedő telepedett le Baján. Azt mondta, hogy azelőtt Trautenauban lakott. Ugy lépett föl, mintha jómódú ember volna és sikerült is neki a bajai gabonakereskedők bizalmát annyira megnyerni, hogy sok ezer forintot előlegeztek neki. De meglátoztak a bizalomért, mert a mult hét egy szép reggelén arra ébredtek, hogy Spitzer — volt — nincs, elsökött, még pedig azt állítják, hogy Amerikába. Most már valószínűleg újra meglepedett valahol és kezdi elútról a bajai históriát.

Hol a százás? Simonic Mihály és Binski Péter jankováci koresmárosokat a csendőrség letartóztatta, mert az előbbin mulatozó Faddi Pálnak állítólag egy százását meg nem engedett módon elcsajátították volna. A vizsgálat lesz hivatva az igazat kideríteni. A gyanu ez esetben annál is inkább igazoltnak látszik, mert Simonicné másnap egy százást váltott, már pedig az illetőnek anyagi viszonyai nem a legrendezettebbek.

Katalin-bál. F. hó 25-én a csantavéri „Polgári Olvasókör” saját könyvtára javára tánevigalmat rendezett.

Tűz. Apatinban folyó hó 22-én este 1/2 9 órakor a kismocsár-utcában Schüller János házában tűz ütött ki, mely a háztetőt el is hamvasztotta s a melléképületek a lángoknak estek martaléknál. Szerencse, hogy teljes szélescsnd uralkodott, különben — amint írják — egy egész sor ház elpusztult volna, mert a tűz Apatinnak ép oly részén ütött ki, melyen a nádfödélű házak roppant sűrűn vannak egymás mellé építve. A tűzoltók nagy buzgóságot fejtettek ki s a már szintén kigyullt szomszédház megmentése csakis nekik köszönhető.

Csőd. Csődbe jutott a bajai II. temetkezési egyes. let. A szabadkai kir. törvényszék a követelések bejelen. tésére december hó 14-ét tűzte ki.

Idegének névsora a „Vadászkürt” szállodában nov. 23-tól 26-ig. Lakatos Aladár miniszteri tanácsos, Budapest. Schönholz Rezső vízipépítészeti felügyelő, Budapest. Heim Sándor műszaki tanácsos, Budapest. Hrdlička Gusztáv cs. és kir. műszaki százados, Bécs. Honld Győző főmérnök, Budapest. Szily Jenő m. kir. államvasuti mérnök, Budapest. Göttmann János m. kir. államvasuti ellenőr, Budapest. Tripolszky Béla hivatalnok, Ó-Becse. Perlstein Ignác ker. utazó, Bécs. Ehrenzweig F. ker. utazó, Bécs. Schein Ferenc kasznár, Erdőd. Weinrich János ker. utazó, Villány. Löwy Miksa ker. utazó, Bécs. Weis D. ker. utazó, Bécs. Krämmer J. ker. utazó, Budapest. Klugmann Bruno kereskedő, Bpest. Grünberger Lajos ker. utazó Bécs. Berger Simon ker. utazó, Bécs. Kohn M. Ede ker. utazó, Bécs. Göbel János ker. utazó, Bécs. Bruck Károly kereskedő, Uj-Szivac. Schuller Mór kereskedő, Uj Szivac. Skortz Ferenc gazdasz. Sári. Virovác A. birtokos, Belye. Reh Mór földbirtokos, Sz.-Fehérvár. Fried Vilmos utazó, Budapest.

Ehunytak névsora 1891. november 20-ától 26-ig. November 20-án: Zettovits József, földmives, 73 éves, Szelenese 241; Kuezevits Milán, 8 éves, földm. fia, biliti-szállás; Herczog Gyula, 5 éves, iparos fia, Felsőváros 419; Milánkov Sándor, 1 1/2 éves, Cservenka 534; Bogisits Ferenc, 2 hónapos, földm. fia, Bánát 312; Pozsárkovits Verka, 14 éves, földm. leánya, Bánát 345. — November 21-én: Bikár Nika, 8 éves, keresk. fia, Belváros; Szimatits Ilona, 3 éves, földm. leánya, Szelenese 288; Lutkics Szava, 1 1/2 éves, földm. fia, Georgievits major; Faro Mátyás, 63 éves, Szelenese 22; Sarsanszki Lenka, 3 hetes, földm. leánya, Milsics-szállás. — November 21-én: Szecsuszkai Milan, 2 éves, vaspálya-uti-szállás. — November 22-én: Igyuski Vljakó, 4 éves, földm. fia, Zsárkovác-szállás; Dorotits József, 1 1/2 éves, napszamos fia, Falcione major; Dobtorovits Margit, 80 éves, hajadon, városi menház; Guba Buchta Eva, 62 éves, iparos neje, Szelenese 530; Dodits Milica, 2 éves, földm. leánya, csicsovói szállás; Parcsetits Sztipán, 1 hetes, földm. fia, Szelenese 287; Buchta szül. Tomassovits Anna, 57 éves, iparos neje, Szelenese 429; Ulrich Nándor, 10 hónapos, építész fia, Szelenese 42; Popper Katalin, 3 hetes, iparos leánya, Cservenka 35; Pukics Kata, 1 éves, napszamos leánya, Esztergami-szállás. — November 23-án: Kirehknopf János, 7 éves, iparos fia, bezdáni-ut; Nedelyka Sándor, 1 hetes, földmives fia, Radujevics szállás; Sztefanesev Zsófia, 13 éves, földmives leánya, Zsárkovác-szállás; Bandobranszky szül. Szimendits Kata, földm. neje, 41 éves, Cservenka 119. — November 24-én: Schaffer Mór, 23 éves, kereskedő, bezdáni-utca 164; Bandobranszky Sándor, 11 éves, földm. fia, Biliti szállás. — November 25-én: Zsulyevits Ivan, 40 éves, földm., Stajer-utca 319; Maudits Danica, 11 éves, földm. leánya, Bánát 412.

Törvénykezés.

A patriárka hagyatéka. Grucis János dr., újvidéki lapszerkesztő, politikai barátai kívánságára közzé tették a kuria végzését, a mellyel a Grucis ellen indított bünvádi eljárás be lett szüntetve. A végzés nagy feltűnést keltett, mert egyes passzusai a leghatározottabban provokálják azt a kérdést: miért lett hat Grucis annak idején letartóztatva és hónapokon át meghurcolva?

Végtárgyalások. November 27-én erőszakos nemű közzététel büntette miatt vádolt Epstein Albert elleni büntetés. — November 28-án emberöléssel vádolt Mihajlovits János elleni büntetésben. — November 30-án gyilkossággal vádolt Schelken Frigyes — és december hó 5-én emberöléssel vádolt Petó Pál elleni büntetésben.

Közgazdaság.

Gabonaüzlet. A lefolyt héten a gabonaüzlet lanyhult, jóllehet a külföldi kereslet különösen tengeriben igen kedvező, ennek ellenében azonban a kereskedő tehetetlen marad, mert vagon hiány miatt szállítási határidőket be nem tarthatván, kötelezettségeket sem mer vállalni. A kereskedő a beállott közlekedési akadályok miatt tetlenül kénytelen a kedvező situációt elvonulni hagyni maga fölött, s ha volt benne vállalkozás és előre eladott, ugy most nyakra-főre kapja a kártérítési pöröket. Az árak is ennek folytán csökkentek: Buza 10.50—70. Zab 5.75—85. Tengeri 5.20—25. Csőves tengeri 3.20—40. Bab 6—7. Árpá 5.60—70. Kendermag 10—10.50. Köles 5.50—60.

Ipartestületek hatásköre. A hazai ipartestületek legutóbbi országos gyűlése elfogadott és a kereskedelemügyi miniszterhez jóváhagyás végett előterjesztett egy javaslatot, melynek értelmében az ugyanazon iparhatósági területen egymáshoz közel fekvő községek, vagy ipartestületet alakíthatassanak, vagy pedig valamely már létező ipartestülethez csatlakozhassanak. Mint a hivatalos lap jelenti, a kereskedelemügyi miniszter e javaslatot az összes másodfoku iparhatósághoz intézett körrendeletében jóváhagyta.

Szerkesztői üzenetek.

A . . . n. Nagyon sajnáljuk, de legjobb akarunk mellett sem tehetünk eleget kérésének. Aránylag régebben történt a dolog s ezért talán még ugy sem kellett volna fölemlítenünk, a hogy azt tényleg tettük; de meg annak a tulságos tömjénezésnek sem vagyunk barstai, a mi az ön levelében nyilvánul, mert az a komolyabb ízléssel nehezen tud megférni. No és végül „a mézeseteket boldog napjaira” való reflektálásokat is jobb a novellárok számára fenntartani. Meglehet győződéssel, hogy különben a legnagyobb szívességgel közölnék sorait, egész terjedelmében. A lappeldányokat elküldték.

O-Kanizsa. Meglehet győződve róla, hogy nagy fölháborodást a körülményeknél fogva teljesen indokoltak találjuk a meglehet, hogy az illető alkalmazott tulerős kifejezések is helyénvalók, de éppen a kifejezéseket nyilvánosságra hozni egy lapnak még a nyilttér rovatban sem lehet. Tanácsosnak tartjuk tehát, ha más úton szerez magának s így a mélyen megsértett családnak is elégtételt. Ott van pl. az illetőnek felettes hatósága, amely — hisszük — szintén üldözi az ily eseményeket, már csak azért is, mert a nevezett oly állást tölt be, amelyben az ily eseményeknek éppen az ellenkezőjét kell hirdetni és ennél fogva saját magának is elüljárni a jó példával. Meghisszük, hogy a közleménynek is lenne fogantatja, de egyrészt tanácsosnak tartjuk az ily dolgokat nyilvánosságra nem hozni s másrészt — amint említettük — egy lapban legazembereznünk valakit stb. efféle jelzővel illetni nem szabad.

Naptár. November.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
27 Pént.	Virgil pk.	Virgil	15 Guriás
28 Szom	Szostén	Rufus, Gúntér	16 Máté ap. s ev.
29 Vas.	D. I. Adv. vas.	D. I. Noah.	17 F 23 Naz. G.
30 Hétfő	András apost.	Andás ap.	18 Plátó és Rom.
1 Kedd	Eligius, Nat.	Eligius, L.	19 Abaciás

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ,
köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó
BITTERMANN NÁNDOR.

NYILTÉR.)

Köszönetnyilvánítás.

Dr. Szabó Sándor, specialista orvos ur Zomborban gyermekemet, — ki diphteritisben súlyosan szenvedett — tudományos és szakavatott eljárása által a biztos haláltól megmentette.

Ennél fogva e helyett mondok említett orvos urnak hálás köszönetet és kifejezem örökké tartó lekötöttségemet.

Igaz tisztelettel:
Egy bácsmezei tiszt.

*) Az e rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

FOGORVOS

Dr. Szabó Sándor
fül- és szemorvos,
torok- és gégebajok,
Diphteritis és torokgyík
különleges orvosa.

RENDELŐ INTÉZET: November 1-től Sztapári-ut, a megyeház átellenében, Kovácsy-féle ház. *—8

Allást keres.

Kisebb gazdaságban ispáni, nagyobb uradalomban esetleg kulcsári állást keres, földmives iskolát jelszen végzett gazdász, kath., több évi kitünő gyakorlattal nagyobb uradalmakból. — Bővebb értesítést ad Bittermann Nándor könyvnyomdatulajdonos Zomborban. 4—3

395. szám.
1891.

Árverési hirdetés.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a titeli kir. járásbíró 2489. számú végzése által Rosenstock Ignác felső-kovili lakos javára Kolarov Sztván és Uros felső kovili lakosok ellen 52 frt tőke, ennek 1891. évi október hó 15. napjától számított 6% kamatai és eddig összesen 39 frt 49 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 408 frtra becsült butorok, kocsi, kukorica, lovak és szalmából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2534/1891. számú kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Felső-Kovilon, alperes lakásán, ugy Marberger Sámuel zárgondnok lakásán és kin a határban levő szalmának leendő eszközésére 1891-ik évi november hó 30-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Titelen, 1891. évi november hó 19-én.

Vigh Aladár,
kir. bir. végrehajtó.

6443. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztet Uj-Szivac községében megürült községi rendőrfelügyelői állásra, mely 300 frt évi javadalmazással van összekötve, ezennel pályázat hirdetik.

Felhívtnak a folyamodók, hogy a községi szabályrendelet értelmében magyar honpolgárságukat, védkötelezettségüknek történt megfelelését, feddhetlen jellemüket és egészségi állapotukat, a magyar és német nyelvnek szóban és írásban való jártasságukat igazoló pályázati kérvényüket f. évi december hó 15-éig ide terjesszék be. Zombor, 1891. november 23-án.

POPOVICS DUSÁN,
főszolgabíró.

2—1

6212. szám.
1891.

Pályázati hirdetés.

Pacsér községben lemondás folytán üresedésbe jött községi irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 300 frt.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy sajátkezüleg irt Bács-Bodrogh megyei 6/1887. sz. szabályrendelet 9. §-a értelmében felszerelt kérvényeiket hozzám f. évi november hó 28-ig annyalval inkább nyujtsák be, mivel később érkezők figyelembe vétetni nem fognak.

Választási határnap utólag fog kitűzteni. Topolyán, 1891. november 15-én.

F. h. t.

Mezey Imre,
szolgabíró.

3—3

8068. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye zombori járásába kebeleztet Gákova községében megürült jegyzői és irnoki állásra ezennel pályázat nyitattik.

A betöltendő jegyzői állás 712 frt készpénz fizetéssel, 2300 □ ölnyi földterület haszonélvezetével és szabad lakással van javadalmazva.

Az irnoki állás 300 frt évi fizetéssel. Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy az 1883. évi I. törvények 6. §-a értelmében felszerelt és német nyelv bírását igazoló kérvényüket f. évi december hó 10-éig ezen szolgabíróhoz annál is inkább nyujtsák be, mert az utóbb érkező kérvények nem fognak figyelembe vétetni.

Zombor, 1891. november hó 15-én.

POPOVICS DUSÁN,
főszolgabíró.

3—3

6453. szám.
kig. 1891.

Pályázat.

Ó-Becse községben ujonan rendszeresített rendőrhadnagy állásra, melylyel 600 frt évi fizetés van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok; felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy felszerelt kérvényeiket, melyből eddig viselt állásuk és képzettségük, valamint nyelvismereteik kivehető legyen, hozzám f. évi december hó 20-ig benyujtsák.

Ó-Becse, 1891. évi november hó 10-én.

GOMBOS BÉLA,
főszolgabíró.

3—3

6494. szám.
k. u. 1891.

Arlejtési hirdetés.

A zombori kir. ügyészség a felügyelete alatti zombori kir. törvényszéki fogház, valamint a a szöntai rabmunkaház 1892. évi szükségletére szállítandó buzaszalma, disznózsir fenyítéssel, fenyőmag, nyirfapapró, cirokseprő, házi szappan, borecet, fagygyertya, mész, karbolsavas mész és vasgálic biztosítására f. évi december hó 10-ének délelőtti 10 órájára hivatali helyiségében zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött árlejtést hirdet, melyre az árlejtési óhajtókat oly megjegyzéssel hívja meg, miszerint bánatpénzüll (40) negyven forint készpénzben, illetve tőzsdéáron jegyzett állampapírokban teendő le.

Az árlejtési feltételek a hivatalos órákban a kir. ügyészi hivatalban megtekinthetők. Zomborban, 1891. évi november hó 11-én.

DOBÁK BÉLA,
kir. ügyész.

3—3

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.

5565. szám.
1891.

Arlejtési hirdetés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottságának 1165/közgy. 1891. szám alatt kelt építési engedélye alapján alulirt által közhírré tétetik, miszerint Bajsa községben a községi rendőrség elhelyezésére szükséges helyiség 441 frttal előirányzott felépítése nyilvános árlejtés útján fog a legolcsóbban vállalkozónak kiadni.

Felhívtnak a vállalkozni szándékozók, hogy a fentebb jelzett vállalati összegnek megfelelő 10% bánatpénzzel vagy óvadékképes papírokkal ellátva, a nyilvános árlejtés határnapján folyó évi december hó 5-én reggeli 9 órakor Bajsa község-házánál jelenjenek meg, — az árlejtés feltételei, ugy a terraz és költségvetés az árlejtés határnapjáig a főszolgabíró hivatalos helyiségében, az árlejtés napján pedig a helyszínén betekinthető.

Topolyán, 1891. évi november hó 5-én.

Főszolgabíró hiv. távollétében:
MEZEY IMRE,
szolgabíró.

3—2

7154. szám.
kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Paraga községében előléptetés folytán üresedésbe jött és 180 frt évi fizetéssel ellátott gyalog közrendőri állásra pályázat nyitattik.

Felhívtnak mindazok, kik pályázni óhajtának, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket, Paraga község előjáróinak, f. évi december hó 1-ig nyujtsák be.

Palánkán, 1891. évi november hó 15.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

2—2

Hirdetés.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Zomborban, a főutca sarkán (Falcione-féle házban)

HARIS és BERGENTHAL

(a két „Angyal“-hoz)

bejegyzett keres alatt rőfös-, divat- és kézműáru-kereskedést nyitottunk, melyet a kor minden igényeinek megfelelően felszerelve, a mélyen tisztelt vevő közönség nagybecsű pártfogásába ajánlunk.

A midőn arra kérjük a n. é. közönséget, hogy üzletünket, melyben sok évi tapasztalataink minden eredményét alkalmazni és minden megbízást a legpontosabban és leggyorsabban teljesíteni ígérünk, tömeges megrendeléseivel megtisztelni kegyeskedjék; viszont ígérjük, hogy a kiszolgálás gyorsasága és lelkiismeretessége, valamint — legelőnyösebb összeköttetéseink által lehetővé tett — áraink jutányosságát által a nekünk előlegezett bizalomnak teljes mértékben megfelelni fogunk.

Zombor, 1891. évi november havában.

Hódoló tisztelettel

HARIS és BERGENTHAL.

7049. szám.
kig. 1891.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Bukin községében a rendszeresített segédjegyzői állásra, mely 400 frt évi fizetés és természetbeni lakás, esetleg 50 frt lakbér javadalmazással van összekötve, pályázatot nyitok.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi november hó 29-éig hozzám nyujtsák be.

Palánkán, 1891. évi november hó 10-én.

CSUPOR GYULA,
főszolgabíró.

3—3

Házvezetőnőnek

helyben vagy vidékre ajánlunk egy jó családból való, 44 éves, magánosan álló nő, ki e minőségben már alkalmazva volt. A magyar, német és szerb nyelvet tökéletesen bírja szóban mint írásban. Bővebb értesítés nyerhető Zomborban, Csendes-utca 128. sz. alatt. 4—3